

Baltagul

Mihail Sadoveanu

-Momentele subiectului-

Expozitiunea

Scriitorul plaseaza actiunea intr-un sat din nordul Moldovei, Magura Tarcaului. Romanul are la baza imaginea eroinei principale, Victoria Lipan stand pe prispa si torcand intr-o zi de toamna, isi aminteste de sotul ei care este plecat cu oile la Dorna

Intriga

Victoria gandindu-se la viata grea si plina de lipsuri a oierilor, despartiti pentru mult timp de femeile lor, femeii ii sporeste ingrijorarea, caci sotul ei, nu mai intarziase niciodata asa mult. Dragostea Victoriei pentru sotul ei nu se stinsese, ramase la fel ca in tinerete, chiar si acum dupa douazeci de ani. Ei aveau doi copii: Minodora trimisa spre educatie la manastirea de maici de la Varatec si Gheorghita botezat asa dupa numele celalalt al tatalui sau. Temerile Victoriei sunt intarite de un vis in care Nechifor trecea calare o apa si avea fata intoarsa ei. Framantarile o fac sa ceara parintelui Daniil sa-i alcatuiasca o scrisoare catre fiul ei Gheorghita aflat cu turmele in balti la Cristesti, ca sa-l cheme grabnic acasa. Ea se roaga in fata icoanei Sfintei Ana, de la Manastirea Bistrita si tine post in mai multe zile de vineri. Superstitioasa, o viziteaza pe baba Maranda vrajitoarea satului pentru descantece si vraji. Sosirea fiului acasa o bucura si cu mare grija ii impartaseste planul ei de a pleca de acasa in cautarea lui Lipan. Pregatirile de drum includ si confectionarea unui baltag, binecuvantat de preotul Daniil.

Desfasurarea actiunii

Inainte de plecare femeia se spovedeste preotului. In drumul

sau Victoria alege drumul pe care banuieste ca l-ar fi ales si Lipan,face popasuri,intreaba oamenii si i se confirma ca merge pe drumul cel bun.Vremea se strica,incepe viscolul si ei ajung cu greu la Farcasa.la fierarul satului,mos Pricop care le potcoveste caii si care isi aduce aminte ca,in toamna,potcovise si calul lui Lipan.Tot aici,Victoria se adreseaza subprefectului Anastasie Balmez.Ajungi la Borca nimeresc la un botez,la Cruci au dat peste o nunta.La toate aceste evenimente Victoria se supune petrecand alaturi de ceilalti invitati.Dupa cum au intrat in Tara Dornelor,nelinistea i-a sporit,aici afla ca Nichifor cumparase trei sute de oi dintre care o suta le-a vandut unor gospoari care nu mai gasisera altele sa cumpere.Urmarind traseul celor trei,Victoria ajunge in Sabasa,unde crasmarul si sotia lui isi amintesc doar de doi ceobani,nu de trei.Cucoana Maria cunostea si numele acesora:Calistrat Bogza si Ilie Cutui,despre care oamenii vorbeau ca s-au imbogatit intr-o data,iar nevestele lor fac risipa si traiesc in lux.La Suha,Victoria il gaseste pe cainele de incredere a lui Nichifor.Agera la minte ea deduce ca tragedia s-a petrecut intre Suha si Sabasa.Neobosita ea cerceteaza imprejurimile,chibzuind unde ar putea sa dea peste osemintele lui Lipan.In drum spre Crucea Talienilor,cainele da semne de neliniste.Intr-o prapastie Nichifor tacea mort.Toata durerea sufletului ei izbucni intr-un strigat grozav:"Gheorghita".Cercetand cele aflate ea vede capatana sparta de baltag.Ajutata de domnul Toma si de sotia acestuia,cucoana Maria,munteanca randuieste priveghiul.La coborarea sicriului in groapa Victoria traieste un adevarat sentiment de disperare strigand dupa cel mort cu atata durere:"Gheorghita de ce m-ai lasat".

Punctul culminant

Actiunea devine extrem de tensionanta la praznicul de pomenire unde sunt invitati si presupusii asasini:Calistrat Bogza si

Ilie Cutui. Victoria discuta cu cei doi si aduce vorba despre baltag, pe care il cere de la Calistrat Bogza. Il incita pe suspectul asasin cu o intrebare capcana adresata fiului ei: "Ce te uiti Gheorghita asa pe baltag? Este scris pe el ceva?". Urmarind reactiile presupusului criminal, marind tensiunea cu fiecare clipa ea adauga: "Gheorghita mi se pare ca pe baltag este scris sange si acesta-i omul care a lovit pe tata-tau". Calistrat Bogza isi pierde cumpatul si se arunca asupra lui Gheorghita, care da drumul cainelui. Gheorghita il loveste pe ucigas cu baltagul in frunte. Nemaivand incotro si caindu-se mult prea tarziu, muribundul cere sa se spovedeasca marturisind crima. Complicele lui, Ilie Cutui este arestat de jandarm. Victoria se simte mai usurata stiind ca s-a facut dreptate. Ca o adevarata eroina tragica ea lasa pentru mai tarziu, cand toate se vor fi implinit ideea profunda si lacrimile incremenite acum in ochii uscati de atata duere si inversunare.

Deznodamantul

O infatiseaza pe Victoria cu planurile ei de viitor, caci vrea sa aduca pe minodora la mormantul tatalui ei si sa reintre in posesia turmei furate. Randuiala s-a implinit, dreptatea a fost facuta, iar viata isi va urma de aici inainte cursul ei firesc.